

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 16950 2500 BZ Den Haag

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 16950
2500 BZ Den Haag
www.nctv.nl

Contactpersoon
Woo Team NCTV

Ons kenmerk
4896074

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 17 oktober 2023

Onderwerp Besluit Woo inzake de Whatsapp groep 'Desinformatie app' of
'Desinfo app'

Geachte [REDACTED],

In uw brief van 1 mei 2023, door mij ontvangen op 3 mei 2023, heeft u mij namens uw cliënten de NCTV en het Ministerie van Justitie en Veiligheid gevraagd informatie openbaar te maken inzake de Whatsapp groep met de naam 'Desinformatie app' of 'Desinfo app'.

Met uw brieven van 1 mei 2023 hebt u tweemaal hetzelfde Woo verzoek bij mij ingediend ten aanzien van de Whats app groep Desinformatie, namelijk bij de NCTV en het Ministerie van Justitie en Veiligheid. De NCTV is onderdeel van mijn ministerie. Aangezien u om dezelfde informatie verzoekt, laat ik het herhaald verzoek (met kenmerk 4641999) verder buiten beschouwing.

Wegens het uitblijven van een reactie op het verzoek dat u namens uw cliënten heeft gedaan, heeft u mij op 30 mei 2023 in gebreke gesteld. Bij e mail van 5 juni 2023 hebben wij het de ontvangst van het verzoek bevestigd en is tevens verzocht om een nadere precisering van het Woo verzoek. Bij e mail van 6 juni 2023 heeft u in het kader van de precisering verzocht om preciseringvragen. Bij e mail van 8 juni 2023 zijn u de volgende preciseringvragen toegezonden:

- Op welke specifieke aangelegenheid van bestuurlijke informatie ziet uw informatie uitvraag?;
- Zijn er concrete onderwerpen door u te noemen over welke specifieke (deel)onderwerpen u documentatie zoekt en waarvan u aanneemt dat dit onderdeel is van de app groep en/of waarvan u aanneemt dat dit onder (het taakveld van) het ministerie van Justitie en Veiligheid valt;
- Naar welk onderwerp uit bijvoorbeeld de corona pandemie in relatie tot desinformatie bent u naar op zoek binnen de app groep?

Op 12 juni 2023 heeft u deze vragen als volgt beantwoord:

- *'Bescherming van de beginselen van behoorlijk bestuur; de bescherming van de vrije meningsuiting; de vraag in hoeverre de NCTV zich bij het bestrijden van desinformatie binnen de daartoe door de wet aangegeven kaders heeft gehouden.*
- *Het gaat om onder meer het actie ondernemen, op wat voor manier dan ook, tegen media en/of personen, al dan niet geïnitieerd door de NCTV, die zich bezighielden met het verspreiden van desinformatie.*

- *Het gaat om alle acties om desinformatie te bestrijden in de corona-pandemie die in deze appgroep zijn besproken.*

Datum

17 oktober 2023

Ons kenmerk

4896074

Bij e mail van 5 juli 2023 bent u vervolgens geïnformeerd dat het Woo-verzoek van uw cliënten inzake WhatsApp groep 'Desinformatie app' of 'Desinfo app' verder in behandeling zal worden genomen. Op 14 en 16 juni 2023 hebt u en beroep niet tijdig ingediend bij de Rechtbank Amsterdam. Dit beroep is op 9 augustus 2023 gegrond verklaard.

Hierbij ontvangt u het besluit. Excuses voor de ontstane vertraging.

Wettelijk kader

Ik begrijp uw verzoek als een verzoek op basis van de Wet open overheid (hierna: Woo). De relevante artikelen uit de Woo kunt u vinden in bijlage 1 bij deze brief.

Inventarisatie documenten

Op grond van de Woo kan ik alleen beslissen over openbaarmaking van informatie die onder mijn ministerie berust. Op basis van uw verzoek is er binnen de NCTV één WhatsApp groep aangetroffen die is opgenomen in bijlage 2 en in document 2a zijn de daarbij behorende afbeeldingen opgenomen. Bij de overige onderdelen van mijn ministerie zijn er geen andere documenten aangetroffen.

Zienswijzen

Er zijn derde belanghebbenden bij de openbaarmaking van het document en deze zijn in de gelegenheid gesteld hierover hun zienswijze te geven. De zienswijze van derde belanghebbenden heb ik in mijn belangenafweging meegenomen.

Besluit

Ik heb besloten om het document (deels) openbaar te maken en een deel niet openbaar te maken. Voor de motivering verwijs ik naar het onderdeel 'overwegingen' van dit besluit.

Buiten reikwijdte

Een groot gedeelte van de informatie in het document valt buiten de reikwijdte van het verzoek. Deze passages zijn door middel van grijze velden met daarop de vermelding 'buiten reikwijdte' onleesbaar gemaakt.

Opmerkingen vooraf

Ten aanzien van de door u gevraagde informatie is de volgende toelichting relevant.

De onderhavige Whatsapp groep is in het kader van de Covid-19 pandemie aangemaakt om interdepartementaal kennis en nieuws uit te wisselen over desinformatie tussen de verschillende communicatie medewerkers/afdelingen. In de app groep zitten communicatiemedewerkers en/of woordvoerders van het ministerie van het Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en het RIVM, het ministerie van Justitie en Veiligheid, het ministerie van Algemene Zaken en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (die gedurende de Covid 19 pandemie ook deelnamen aan het Nationaal Kernteam Communicatie (NKC) waarin overheidscommunicatie ten aanzien van Covid-19 interdepartementaal werd afgestemd.

Het doel van de app-groep was het in beeld krijgen van (de verspreiding van) nepnieuws met betrekking tot de aanpak van Covid 19 en berichtgeving hierover. Waarbij het uitgangspunt was dat daar waar het (vermeende) nepnieuws het beleid van de Rijksoverheid raakte, het ministerie dat beleidsverantwoordelijk was, kon bepalen of het wel of niet nodig was om actie te ondernemen, bijvoorbeeld door in de eigen communicatie aandacht te besteden aan de correcte informatie. Zoals uit de app groep blijkt zijn de meeste van de gesignaleerde berichten 'gefactcheckt' door media platforms zoals onder meer NUcheckt en DPA die vervolgens in de app groep zijn gedeeld.

Datum
17 oktober 2023
Ons kenmerk
4896074

Op basis van uw Woo verzoek is informatie zichtbaar die inzicht geeft in de afweging om wel of geen actie te ondernemen. De groep is vooral benut voor het delen van mediaberichten en omgevingsanalyses, waar geen reactie op plaatsvond. De genoemde omgevingsanalyses zijn eerder openbaar gemaakt in het kader van Wob-besluit¹ en zijn om die reden geen onderdeel van dit besluit. De Woo is voorts niet van toepassing op reeds openbare mediaberichten. Daar waar het in de app-groep sec delen van nieuwsberichten betreft, zijn deze buiten reikwijdte geplaatst.

Overwegingen

Als eerste wil ik u wijzen op het volgende.

Iedereen heeft het recht om overheidsinformatie op te kunnen vragen zonder daarbij een reden te hoeven aangeven. Dit staat in het eerste artikel 1.1. van de Woo. Dit is een belangrijk recht van de burger. Daarbij is het uitgangspunt dat overheidsinformatie openbaar is, tenzij er uitzonderingsgronden zijn die dit beperken. De uitzonderingsgronden staan in hoofdstuk 5 van de Woo. Ik moet hierbij het algemeen belang van openbaarheid afwegen tegen de belangen die de uitzonderingsgronden beschermen. In het algemeen geldt hierbij de regel dat wanneer ik informatie aan u verstrek, het openbaar is voor eenieder. De Woo is niet van toepassing op informatie die al openbaar is.

De toetsing aan de uitzonderingsgronden verloopt als volgt. Eerst kijk ik of een van de uitzonderingsgronden speelt. Dat doe ik meestal per alinea, soms per zin. Vervolgens kijk ik wat voor soort uitzonderingsgrond het is. Als het een absolute uitzonderingsgrond is, mag ik de informatie niet verstrekken.

Als het een relatieve uitzonderingsgrond is, moet ik een afweging maken tussen het algemene belang van openbaarheid en het specifieke belang dat de uitzonderingsgrond beschermt.

Daarbij weegt het belang van openbaarheid zwaar. Als ik informatie weiger, moet ik goed motiveren waarom ik dat doe. Dat geldt nog sterker als de informatie ouder dan vijf jaar is.

¹ Wob besluit Wob Covid-19 communicatiebeleid van 17 november 2021. Te raadplegen via: <https://wobcovid19.rijksoverheid.nl/publicaties/44f19dda3bcc79ee1da1e975a5d861a3/>.

Wanneer het gaat om informatie waar belangen van anderen bij betrokken zijn, moet ik hen de mogelijkheid geven om een zienswijze in te dienen. Dit betekent dat zij hun mening kunnen geven over of de informatie wel of niet openbaar gemaakt moet worden. Het is uiteindelijk aan mij om te beslissen of ik de informatie openbaar maak.

Datum

17 oktober 2023

Ons kenmerk

4896074

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken als dit de persoonlijke levenssfeer schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Het gaat om persoonsgegevens die (indirect) te herleiden zijn tot een persoon zoals namen, afbeeldingen, functienamen en telefoonnummers. Bij bepaalde passages uit het document is dit het geval. Ik vind het in dit geval belangrijk dat de identiteit van betrokkene niet bekend wordt omdat dit zijn of haar privacy kan schenden. Dat vind ik niet wenselijk. Daarom maak ik deze persoonsgegevens niet openbaar.

In dit genoemde document staan ook persoonsgegevens van ambtenaren. Het gaat om gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon, zoals onder meer namen, functienamen en telefoonnummers. In het kader van goed werkgeverschap vind ik dat het belang van privacy zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de privacy van de betrokken ambtenaren. Daarbij weegt mee dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om, openbaarmaking op grond van de Woo.

Daar waar deze weigeringsgrond is toegepast, is dit in het document aangegeven.

Wijze van openbaarmaking en publicatie

Dit besluit en de documenten die voor iedereen gedeeltelijk openbaar worden, worden op www.rijksoverheid.nl gepubliceerd.

Dwangsom

De rechtbank heeft in haar uitspraak van 9 augustus 2023 bepaald dat het besluit op uw Woo-verzoek uiterlijk 8 september 2023 bekend moet worden gemaakt. Helaas is het niet mogelijk gebleken dit besluit binnen deze door de rechtbank gestelde termijn aan u bekend te maken. Dat betekent dat ik aan u een dwangsom verschuldigd ben. Ik neem hierover een separaat besluit.

Vragen

Als u vragen heeft over de afhandeling van uw verzoek, dan kunt u contact opnemen met [REDACTED]. Voor meer informatie over de Woo procedure, kunt u kijken op <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/wet-open-overheid-woo>.

Datum

17 oktober 2023

Ons kenmerk

4896074

Hoogachtend,
De Minister van Justitie en Veiligheid

Bezwaarclausule

Een belanghebbende die bezwaar heeft tegen de weigering om informatie openbaar te maken kan binnen zes weken na de dag waarop dit is bekend gemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan: de Minister van Justitie en Veiligheid, ter attentie van de Directie Wetgeving en Juridische Zaken, Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid, Postbus 20301, 2500 EH Den Haag.